

H u h t các quan ch c Vi t C ng khi b ào th i m i nói lên nh ng đi u sai trái c a ch đ .
Đây cũng ch là m t thái đ tiêu c c khi không còn quy n hành và ch m mút n a. M thái đ hèn h .

HÀ N I (NV) - Nh t đ nh bu c M ph i b i th ng chi n tranh r i m i ch u thi t l p bang giao.
M không ch u. T i khi mu n quá, nài n xin đ c bang giao vô đi u ki n thì b l đi vì n c
M có nh ng tính toán khác.

C u đ i s Vi t Nam t i Hoa Th nh Đ n Lê Văn Bàng.

Đây là nh ng đi u đ c ông Lê Văn Bàng, c u đ i s Vi t Nam t i Hoa Th nh Đ n sau lên làm
th tr ng Ngo i Giao, ngh h u năm 2010, k l i qua cu c ph ng v n c a ký gi Hu nh Phan
trên báo đi n t Tu n Vi t Nam.

L quá nhi u đ p vì các tính toán sai l m c a đám lãnh t Hà N i c ng v i hoàn c nh c a m t
n c nh trên bàn c qu c t , b i v y, đàm phán t sau khi chi n tranh ch m đ t, m i 20 năm
sau Vi t Nam m i thi t l p đ c bang giao v i M .

Cu c ph ng v n ông Bàng đ c Tu n Vi t Nam ph bi n trong hai ngày 6 và 7 tháng 12, 2011.
Ông là m t nhà ngo i giao có c h i tham d t đ u các cu c đàm phán cho t i khi tr thành
đ i s đ u tiên c a Vi t Nam i Hoa Th nh Đ n.

B t đ u đàm phán bang giao t năm 1977 đ i i th i T ng Th ng M Jimmy Carter, Lê Du n là
t ng bí th đ ng CSVN, ông Lê Văn Bàng nh n vi c Vi t Nam nh t đ nh đòi M \$3.25 t
USD vi n tr không hoàn l i trong 5 năm và kho ng \$1 t USD đ n \$1.5 t USD vi n tr l ng
th c và hàng hóa “không ng đó l i là ch ngh n trong đàm phán bình th ng hóa gi a Vi t
Nam và M .”

Phía Hà N i “kiên quy t đòi” khi vi n đ n đi u 21 c a b n Hi p Đ nh Paris và c công hàm
T ng Th ng Nixon g i cho Th T ng Ph m Văn Đ ng năm 1973 đ c p đ n vi n tr . Nh ng

không ng i b ông Nixon “gài” ng c b ng i rào đón trong công hàm là vi n tr “theo nh ng quy đ nh c a hi n pháp” c a mình.

T ng Th ng J. Carter thu c đ ng Dân Ch n m quy n lãnh đ o n c M , mu n thi t l p bang giao v i Vi t Nam nh ng “ông ta v p ph i m t thách th c r t l n t phái C ng Hòa trong Qu c H i,” ông Bàng nói.

“T đ u tháng 5, 1977, khi M và Vi t Nam b t đ u đàm phán bình th ng hóa ở Paris , H Vi n M đã b phi u c m b t k vi n tr nào cho Vi t Nam ,” ông nói.

Sau đó, tình hình khu v c bi n chuy n nhanh chóng và đ n đ p.

“...nh t là s c căng th ng v i Trung C ng, v i vi c c t vi n tr và rút chuyên gia v n c, và Campuchia, khi chính quy n Khmer Đ đã có các cu c xâm ph m biên gi i phía Tây Nam, lên ti ng đòi xem l i v n đ phân đ nh lãnh th gi a hai n c, cũng nh c t đ t quan h ngo i giao”, ông nói. Cũng th i gian này, Vi t Nam quy t đ nh bám vào Nga hoàn toàn “chu n b ký hi p c liên minh v i Nga, cho phép h i quân c a h s đ ng Cam Ranh. Đ i l i Nga tăng vi n tr cho Vi t Nam .” Ông nói Vi t Nam chuy n h ng chi n l c nên nhu c u đòi tái thi t t vi n tr M “không còn quan tr ng nh tr c n a.”

Tr c s c ép quá nóng t ph ng B c, Hà N i c m t phái đoàn đi Hoa Th nh Đ n vì “n u không có lu ng gió ôn hòa t phía Tây thì căng l m.”

Ông Nguy n C Th ch, lúc này là th tr ng Ngo i Giao, đ c c đi “sang đàm phán kín v i Tr lý Ngo i tr ng M Holbrooke, ch p nh n bình th ng hóa vô đi u ki n.”

Tuy nhiên, đ t đ c th a thu n v i ông Holbrooke r i, “ông Th ch ch su t mà không có câu tr i t B Ngo i Giao M.” Ông Bàng k i r ng: “S nh ng b c a Vi t Nam đã quá mu n, b i, trong th i gian đó, đã có nh ng bi n chuy n m nh m c a tình hình th gi i, và M không th ng x nh cũ. Bình th ng hóa liên l c v i Trung C ng lúc đó là u tiên hàng đ u c a M .”

Ông Bàng xác nh n phía Vi t Nam quá thềm bang giao v i M đ n đ c v tr ng V B c M th i đó là Tr n Quang C sang New York t tháng 9, 1978 và “c ch” câu tr l i nên ó đ i đ n tháng 1, 1979 (g n t i lúc Vi t Nam b Trung C ng đánh đ c 6 t nh biên gi i), hy v ng M th a thu n xong v i Trung C ng thì s tính t i chuy n bang giao v i Vi t Nam nh ng v n không th y gì.

Ông Bàng cho biết phía Việt Nam đã chuộc n b& ng& i đ& m& đ& i s& quán “đầu vào đ&y” đ& m& s& quán ngay sau khi ký kết bình th& ng hóa.

Theo ông Bàng, M& t&p trung vào “con bài” Trung C&ng, “đ&a trên c& s& s& b&t đ&ng sâu s&c gi&a Nga và Trung C&ng, nh&m thay đ&i cán cân quy&n l&c trên th& gi&i gi&a M& và Nga.” B&i v&y, “đ&n th&i đ&m lãnh đ&o Việt Nam th&c s& mong mu&n bình th& ng hóa ngay v&i M&, phía M& l&i ch&a mu&n. B&i, nh& v&y, h& khó thúc đ&y bình th& ng hóa và c&i thi&n quan h& v&i Trung C&ng đ&c.”

Ông Bàng cho r&ng, trong n& l&c thi&t l&p quan h& v&i Hoa K&, “Việt Nam đã đi g&n đ&n n&i, nh&ng câu chuy&n chi&n l&c đã c&n tr&. Việt Nam đã tình c& r&i vào v&n bài chi&n l&c c&a các n&c l&n, và l&i là m&t con bài ch&ng m&y quan tr&ng, có th& b& ‘đ&p’ b&t c& lúc nào.”

R&i đ&n cu&i năm 1978 Việt Nam t&n công chi&m đóng Campuchia, thì “m&i m&i ti&p xúc (đàm phán bang giao) h&u nh& b& c&t đ&t,” ông nói.

N&c M& t&c gi&n nên “ngay c& v&n đ& MIA/POW, m&t trong nh&ng l&i h&a c&a ông Jimmy Carter v&i hi&p h&i nh&ng gia đình có ng& i M& m&t tích trong chi&n tranh khi tranh c&, M& cũng ch&ng quan tâm n&a.”

Mãi t&i khi ki&t qu& kinh t&, năm 1985 l&m phát lên t&i 430% (theo tài li&u Qu& Ti&n T& Qu&c T&), ch& đ& Hà N&i th&y không còn con đ&ng nào khác ngoài vi&c “đ&i m&i” kinh t& đ& t& c&u mình kh&i th& b& bao vây, cô l&p,” M& m&i có ý đ&i tho&i tr& l&i.

Năm 1986, l&m phát Việt Nam là 453.5%, cu&i năm, hai Ngh& Sĩ Gary Hart và Richard Lugar đ&n Hà N&i, g&p ông Nguy&n C& Th&ch.

“Hai đ&iu ki&n h& đ&a ra đ& n&i l&i đàm phán bình th& ng hóa là gi&i quy&t v&n đ& POW/MIA và Việt Nam ph&i rút quân kh&i Campuchia.” Ông Bàng k&. Việt Nam v&i vàng đ&ng ý nh&ng “cho dù Việt Nam đã hoàn t&t vi&c rút quân vào tháng 9, 1989, đ&n t&n năm 1991, phía M& v&n ch&a tin. H& b&o r&ng bi&t đ&u Việt Nam rút & đ&u này, nh&ng l&i vào Campuchia & đ&u khác.”

Nhi&u ngh& sĩ M& cũng không tin phía Việt Nam thành th&t trong vi&c h&p tác tìm ki&m ng& i M& m&t tích trong chi&n tranh (MIA). Th&m chí ph&i đ&a m&t phái đoàn M& t&i m&t nhà tù & Thanh Hóa b& nghi là còn gi& tù binh M& đ& ki&m soát.

T&i th&i TT Clinton, khi M& đ&ng ý b& c&m v&n Việt Nam năm 1993, l&i “r& lên chuy&n tài li&u Nga.” Th&i gian này, vì có tin tung ra t& Nga là tù binh M& đ&c CSVN g&i sang Nga, l&i còn đ&c đ&i tá tình báo Nga Kalugin xác nh&n. Hà N&i ph&i gi&i thích, ch&ng minh v&t v& mãi đ&n năm 1994, M& b& c&m v&n hoàn toàn thì năm sau m&i thi&t l&p đ&c bang giao.

Bây giờ, sau nh&#ng b&#c đi ch&#m ch&#m, Việt Nam đang c&# g&#ng xây d&#ng m&#i quan h&# đ&#i tác chi&#n l&#c v&#i M&#. Tuy nhiên, M&# v&#n ch&#a g&# b&# c&#m v&#n bán vũ khí sát th&#ng cho Việt Nam.

Khi g&#p B&# Tr&#ng Ngo&#i Giao Ph&#m Bình Minh bên l&# cu&#c h&#p Liên Hi&#p Qu&#c ngày 26 tháng 9, 2011, bà ngo&#i tr&#ng M&# v&#n đòi h&#i Hà N&#i ph&#i c&#i thi&#n nhân quy&#n đ&# hai n&#c có th&# ti&#n xa h&#n n&#a trong m&#i bang giao nhi&#u m&#t. (TN)